

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC NÔNG LÂM

HOÀNG VĂN ĐỨC

**ĐÁNH GIÁ THỰC TRẠNG VÀ ĐỀ XUẤT
GIẢI PHÁP PHÁT TRIỂN RỪNG TRỒNG KEO
TAI TƯỢNG (*Acacia mangium*) TẠI CÔNG TY
LÂM NGHIỆP NGÒI LAO - VĂN CHẤN,
TỈNH YÊN BÁI**

LUẬN VĂN THẠC SĨ LÂM NGHIỆP

THÁI NGUYÊN – 2015

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC NÔNG LÂM

HOÀNG VĂN ĐỨC

**ĐÁNH GIÁ THỰC TRẠNG VÀ ĐỀ XUẤT
GIẢI PHÁP PHÁT TRIỂN RỪNG TRỒNG KEO
TẠI TƯỢNG (*Acacia mangium*) TẠI CÔNG TY
LÂM NGHIỆP NGÒI LAO - VẮN CHẮN,
TỈNH YÊN BÁI**

Chuyên ngành: Lâm học

Mã số: 60.62.02.01

LUẬN VĂN THẠC SĨ LÂM NGHIỆP

Người hướng dẫn khoa học: PGS.TS. Trần Quốc Hưng

THÁI NGUYÊN – 2015

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan các số liệu nghiên cứu này đều được tiến hành tại Văn Chấn tỉnh Yên Bái, kết quả trong luận văn là trung thực và được thực hiện bởi chính tác giả cùng nhóm nghiên cứu của trường Đại học Nông Lâm Thái Nguyên.

Tác giả

Hoàng Văn Đức

LỜI CẢM ƠN

Luận văn này được hoàn thành theo chương trình đào tạo theo chương trình đào tạo Cao học Lâm nghiệp khoá 21, giai đoạn 2013 – 2015 của Trường Đại học Nông Lâm - Đại học Thái Nguyên.

Để hoàn thành luận văn, tác giả đã nhận được sự quan tâm giúp đỡ và tạo mọi điều kiện thuận lợi của tập thể thầy cô giáo Khoa Lâm Nghiệp, Phòng Đào tạo bộ phận Quản lý Sau Đại học và lãnh đạo trường Đại học Nông Lâm Thái Nguyên. Đối với địa phương, tác giả đã nhận được những sự giúp đỡ của ban quản lý, các công nhân của công ty lâm nghiệp Ngòi Lao huyện Văn Chấn, tỉnh Yên Bái nơi mà tác giả đã đến thu thập số liệu đề tài. Nhân dịp này, tác giả xin bày tỏ lòng biết ơn đối với sự giúp đỡ quý báu đó.

Kết quả của luận văn này không thể tách rời sự chỉ dẫn của thầy giáo hướng dẫn khoa học là PGS.TS. Trần Quốc Hưng, người đã nhiệt tình chỉ báo hướng dẫn để tôi hoàn thành luận văn này. Nhân dịp này, tôi xin bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc đến thầy hướng dẫn.

Xin được cảm ơn sự khuyến khích, giúp đỡ của gia đình cùng bạn bè và đồng nghiệp xa gần, đó là nguồn khích lệ và cổ vũ to lớn đối với tác giả trong quá trình thực hiện và hoàn thành công trình này.

Thái Nguyên, tháng 9 năm 2015

Tác giả

Hoàng Văn Đức

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC	iii
DANH MỤC CÁC TỪ VIẾT TẮT	vi
DANH MỤC CÁC BẢNG.....	vii
DANH MỤC CÁC HÌNH.....	viii
MỞ ĐẦU	1
1. Tính cấp thiết của đề tài	1
2. Mục đích nghiên cứu.....	3
3. Mục tiêu nghiên cứu.....	3
4. Ý nghĩa của đề tài.....	3
CHƯƠNG 1: TỔNG QUAN VẤN ĐỀ NGHIÊN CỨU	4
1.1. Cơ sở khoa học.....	4
1.2. Nghiên cứu trên thế giới.....	7
1.2.1. Về giống cây trồng rừng	7
1.2.2. Về kỹ thuật lâm sinh	9
1.2.3. Về chính sách và thị trường	10
1.3. Ở Việt Nam	12
1.3.1. Về giống cây trồng rừng	12
1.3.2. Về kỹ thuật lâm sinh	14
1.3.3. Về phân chia lập địa và quy hoạch vùng trồng	16
1.3.4. Về chính sách và thị trường	17
1.4. Những nghiên cứu về Keo tai tượng trên thế giới và Việt Nam.....	19
1.4.1. Trên thế giới	19
1.4.2. Ở Việt Nam	21
1.5. Một số đặc điểm của cây Keo tai tượng.....	22
1.5.1. Phân loại khoa học	22
1.5.2. Đặc điểm hình thái	23
1.5.3. Đặc điểm sinh thái.....	23

1.5.4. Phân bố địa lí.....	23
1.5.5. Giá trị kinh tế	23
1.6 Tổng quan về khu vực nghiên cứu.....	24
1.6.1. Điều kiện tự nhiên khu vực nghiên cứu.....	24
1.6.2. Điều kiện kinh tế, xã hội	27
CHƯƠNG 2: NỘI DUNG VÀ PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU.....	34
2.1. Đối tượng, phạm vi nghiên cứu	34
2.1.1. Đối tượng nghiên cứu	34
2.1.2. Phạm vi nghiên cứu.....	34
2.2. Nội dung nghiên cứu.....	34
2.2.1. Đánh giá thực trạng phát triển rừng trồng cây Keo tai tượng tại công ty .	34
2.2.2. Khả năng sinh trưởng và phát triển cây Keo tai tượng tại địa bàn nghiên cứu	34
2.2.3. Đánh giá hiệu quả của cây Keo tai tượng tại địa bàn nghiên cứu	34
2.2.4. Tình hình tiêu thụ sản phẩm gỗ Keo tai tượng tại địa bàn và tỉnh Yên Bái ..	34
2.2.5. Đề xuất các giải pháp phát triển.....	34
2.3. Phương pháp nghiên cứu.....	35
2.3.1. Phương pháp tiếp cận.....	35
2.3.2. Phương pháp cụ thể.....	36
CHƯƠNG 3: KẾT QUẢ VÀ PHÂN TÍCH THẢO LUẬN	41
3.1. Thực trạng phát triển rừng trồng Keo tai tượng tại địa bàn nghiên cứu..	41
3.1.1. Quá trình phát triển rừng trồng tại Công ty Lâm nghiệp Ngòi Lao	41
3.1.2. Thực trạng phát triển rừng trồng Keo tai tượng.....	43
3.2. Khả năng sinh trưởng và phát triển của Keo tai tượng tại địa bàn	44
3.2.1. Sinh trưởng đường kính ngang ngực $D_{1.3}$	44
3.2.2. Sinh trưởng chiều cao vút ngọn (Hvn).....	45
3.2.3. Trữ lượng (m^3)	47
3.2.5. Đánh giá sinh trưởng của Keo tai tượng trên các dạng địa hình (Chân đồi, sườn đồi, đỉnh đồi)	49
3.3. Đánh giá hiệu quả về kinh tế của rừng trồng Keo tai tượng tại địa bàn	54

3.3.1. Hiệu quả về kinh tế	54
3.3.2. Hiệu quả về xã hội.....	56
3.3.3. Hiệu quả về môi trường	58
3.4. Nghiên cứu tiêu thụ sản phẩm gỗ Keo tai tượng tại Văn Chấn, Yên Bái..	59
3.4.1. Tình hình chế biến và sử dụng gỗ.....	59
3.4.2. Thị trường tiêu thụ gỗ của công ty.....	60
3.4.3. Thuận lợi và khó khăn trong phát triển rừng trồng gỗ Keo tai tượng.....	62
3.5. Đề xuất các giải pháp phát triển.....	65
3.5.1. Giải pháp về kỹ thuật	66
3.5.2. Giải pháp về tổ chức, quản lý	66
3.5.3. Giải pháp về xã hội	67
KẾT LUẬN, KIẾN NGHỊ	68
1.Kết luận	68
2. Kiến nghị.....	69
TÀI LIỆU THAM KHẢO	70

DANH MỤC CÁC TỪ VIẾT TẮT

BCR	: Tỷ suất giữa lợi nhuận và chi phí
Cty TNHH	: Công ty trách nhiệm hữu hạn
D1.3	: Đường kính 1 mét 3
Hvn	: Chiều cao vút ngọn
IRR	: Tỷ lệ thu hồi vốn nội tại
NN&PTNT	: Nông nghiệp và phát triển nông thôn
NPV	: Lợi nhuận ròng
OTC	: Ô tiêu chuẩn
RTSX	: Rừng trồng sản xuất
RSX	: Rừng sản xuất
TB	: Trung bình
TP	: Thành phố

DANH MỤC CÁC BẢNG

Bảng 1.1. Tổng hợp trung bình yếu tố thời tiết tại huyện Văn Chấn.....	26
Bảng 1.2. Tổng hợp cơ cấu đất đai huyện Văn Chấn năm 2012.	28
Bảng 2.1. Thang điểm độ dốc và thành phần cơ giới đất	37
Bảng 2.2. Thang điểm, độ tàn che và độ che phủ của rừng	37
Bảng 2.3. Tổng hợp điểm cấp phòng hộ rừng trồng Keo tai tượng.....	37
Bảng 3.1. Diện tích các loại mô hình rừng trồng hiện nay của công ty.....	43
Bảng 3.2. Đường kính trung bình của Keo tai tượng tuổi 4, 6, 8	44
Bảng 3.3. Chiều cao trung bình của Keo tai tượng tuổi 4, 6, 8	46
Bảng 3.4. Trữ lượng Keo tai tượng ở các tuổi 4, 6, 8.....	47
Bảng 3.5. Chất lượng rừng trồng Keo tai tượng ở các tuổi 4, 6, 8	48
Bảng 3.6. Các đặc trưng mẫu về D1.3 của Keo tai tượng ở 3 dạng địa hình khu vực nghiên cứu.....	50
Bảng 3.7. Các đặc trưng mẫu về H_{vn} ở các dạng địa hình (Chân, sườn, đỉnh)	52
Bảng 3.8. Sinh trưởng M của Keo tai tượng trên các dạng địa hình (chân, sườn, đỉnh).....	53
Bảng 3.9. Hiệu quả kinh tế của rừng trồng Keo tai tượng.....	54
Bảng 3.10. Số lao động tham gia trồng rừng 1 chu kỳ kinh doanh 8 năm	57
Bảng 3.11. Hiệu quả về môi trường của rừng trồng Keo tai tượng tại địa bàn nghiên cứu	58
Bảng 3.12. Tình hình sản xuất và tiêu thụ của công ty trong năm 2013, 2014.....	59
Bảng 3.13. Thị trường tiêu thụ gỗ rừng trồng của công ty năm 2013	60
Bảng 3.14. Thị trường tiêu thụ gỗ rừng trồng của công ty năm 2014	61

DANH MỤC CÁC HÌNH

Hình 2.1. Sơ đồ các bước nghiên cứu của đề tài.....	35
Hình 3.1. Biểu đồ sinh trưởng đường kính Keo tai tượng qua các độ tuổi.....	45
Hình 3.2. Biểu đồ sinh trưởng chiều cao Keo tai tượng qua các độ tuổi.....	46
Hình 3.3. Biểu đồ tăng trưởng trữ lượng Keo tai tượng qua các độ tuổi.....	48